

MUSEUM BELVÉDÈRE

Jaarverslag 2022

Heerenveen-Oranjewoud mei 2023

Inleiding

Na een onzekere periode van lockdowns begon het museumjaar 2022 met de opening van de dubbeltentoonstelling van Isabella Werkhoven en Dianne Bakker. Bleef het voorjaar betrekkelijk rustig, gedurende de zomermaanden wisten bezoekers het museum weer in grote getale te vinden. De internationale tentoonstelling *Living the Landscape*, de presentatie Jeanne Bieruma Oosting en de kunstmanifestatie *Paradys*, die in het parklandschap Oranjewoud plaatsvond droegen daar in belangrijke mate aan bij. Met een totaal aantal bezoekers van 45.000 sloot het museum een jaar af van voorzichtig herstel.

In het najaar van 2022 verscheen de publicatie *Museum Belvédère – Verzamelde Werken*, een omvangrijke bestandscatalogus waarin het museum verantwoording aflegt van meer dan 25 jaar gericht verzamelen.

Een mijlpaal werd tegen het einde van het kalenderjaar bereikt met het verwelkomen van de 1.000^e donateur.

Missie

Museum Belvédère wil een levendige ontmoetingsplek zijn waar een zo breed mogelijk publiek kennis kan nemen van het werk van Friese beeldende kunstenaars en het werk van geestverwanten uit binnen- en buitenland. Museum Belvédère concentreert zich vooral op twintigste-eeuwse en eigentijdse schilderkunst die relaties aangaat met landschap en natuur.

Een particulier initiatief

Museum Belvédère is in 2004 opgericht als particuliere culturele instelling, die grotendeels werd gedragen door financiële bijdragen van het bedrijfsleven, stichtingen, particulieren en inkomsten uit museumbezoek. Sinds 2017 ontvangt het museum jaarlijks structurele steun van de gemeente Heerenveen ten bedrage van 50.000 euro en met ingang van 2021 jaarlijkse structurele steun van de provincie Fryslân ten bedrage van 200.000 euro.

Personeel

In 2022 werd besloten de taken 'publiciteit en marketing', die aan een externe kracht waren uitbesteed, weer onder te brengen binnen de eigen organisatie. Per 1 november werd Neline Ravesloot aangesteld als medewerker publiciteit en marketing. Haar voorgaande functie van management assistent werd per 1 november ingevuld met de aanstelling van Arnolda Adelaar. Per 1 november 2022 bestaat de personele bezetting van Museum Belvédère uit:

Han Steenbruggen – inhoudelijk directeur	0.8 fte
Corrie Oerlemans – zakelijk directeur	1.0 fte
Susan van den Berg – assistent-conservator	0.6 fte
Neline Ravesloot – publiciteit en marketing	0.6 fte
Arnolda Adelaar – management assistent	0.8 fte
Albert Oost – depotbeheer, technische dienst, programmeur Afslag BLV	0.8 fte
Nico Gijbsbers – automatisering, technische dienst	0.6 fte

Bestuur Stichting Museum Belvédère

Het bestuur bestaat uit:

Evert-Jan Rotshuizen – voorzitter

Piet Rienks – penningmeester

Dineke Hoekstra-Greve – secretaris

Wirt Groen – lid

Rien Meppelink – lid

Toos Arends – lid

Het bestuur kwam in het kalenderjaar 2022 vijfmaal bijeen en vergaderde tweemaal online.

Van de bestuursleden hebben de voorzitter en secretaris geen nevenfunctie. De penningmeester is bestuurder Befoema B.V., bestuurder Luxury Appliance logistics B.V., lid van de Raad van Commissarissen Stichting SWZ Zwolle en directeur bedrijfsvoering a.i. Het Publieke Domein B.V. Wirt Groen is lid bestuur Koninklijke VVNH te Almere, lid bestuur O&O Houthandel en aanverwant te Almere en lid Hoofdbestuur Vastgoedbelang te Amsterdam. Rien Meppelink is tevens bestuurslid van Stichting Nalaten aan Cultuur, Stichting Van Gogh Museumfonds, Stichting Kenniscollege Roerende Zaken, Dr. A.H. Heineken Stichting voor de Kunst en Stichting Westerbork Fonds. Toos Arends is lid van de adviescommissie van het Amsterdams Fonds voor de kunsten. Bestuursleden worden voor een termijn van vier jaar benoemd en zijn twee maal voor eenzelfde termijn herbenoembaar. Zij ontvangen geen vergoeding. Bij het zoeken van nieuwe bestuursleden wordt gelet op de kennis of ervaring die niet of onvoldoende in het bestuur is vertegenwoordigd. Een vacature wordt niet vermeld op de website van het museum, omdat het benaderen van nieuwe kandidaten zeer nauw luistert, ook al omdat bestuursleden taken uitvoeren die gewoonlijk door de organisatie zelf gedaan worden.

De jaarrekening van de stichting is te vinden op de website van de Federatie van Werkgeversverenigingen in de cultuur: <https://anbi.federatiecultuur.nl/organisatie/nmv/stichting-museum-belvedere/>

De jaarrekening waarin voorzien wordt in risicobeheersing, wordt gecontroleerd door een externe RA accountant.

De Stichting Museum Belvédère heeft de aanbevelingen van de Governance Code Cultuur 2019, zoals deze door de Stichting Cultuur+Ondernemen is opgesteld, in haar organisatie toegepast met een enkele uitzondering die hiervoor is uitgelegd. De Fair Practice Code, Code diversiteit en inclusie en de Code Nalaten, wordt zover dit binnen de mogelijkheden van het museum ligt, toegepast. Er is een vertrouwenspersoon aangesteld.

Op 25 mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming van kracht geworden. Het museum heeft daartoe een eigen AVG-reglement opgesteld. Het museum beschikt over een Integraal Plan Veiligheidszorg.

Aankopen, schenkingen en bruiklenen

AANKOPEN

Dankzij de structurele subsidie van de Provincie Fryslân kan Museum beschikken over een aankoopbudget van 25.000 euro. Met deze gelden konden in 2022 de volgende kunstwerken worden aangekocht:

Milly Betten (1964)

Langzamerland, 2020

olieverf op doek, 100 x 130 cm

2022 / 2648

Tinus van Doorn (1905-1940)

De boer en zijn vee, 1930

linoleumdruk, inkt op papier (nadruk), 18 x 18,5 cm

2022 / 2717

Eva met veulen, 1936

linoleumdruk, inkt op papier, 21,5 x 18,5 cm

2022 / 2718

Landarbeiders, z.j.

linoleumdruk, inkt op papier (nadruk), 14 x 10,5 cm

2022 / 2719

Het stadse leven, z.j.

linoleumdruk, inkt op papier (nadruk), 14,5 x 10,5 cm

2022 / 2720

Café-interieur, z.j.

linoleumdruk, inkt op papier (nadruk), 17,5 x 13 cm

2022 / 2721

Arjan van Es (1969)

Zonder titel (# 99), 2020

krijt op papier, 100 x 70 cm

2022 / 2703

Zonder titel (# 105), 2020

krijt op papier, 100 x 70 cm

2022 / 2704

Zonder titel (# 120), 2021

krijt op papier, 100 x 70 cm

2022 / 2705

Zonder titel (# 121), 2021

krijt op papier, 100 x 70 cm

2022 / 2706

Mischa Keijser (1974)

Protoporphyrin #48, 2018

fotografie, 59 x 88 cm

2022 / 2743

Protoporphyrin #4, 2018

fotografie, 59 x 88 cm

2022 / 2744

Protoporphyrin #10, 2018

fotografie, 59 x 88 cm

2022 / 2745

Protoporphyrin #42, 2018

fotografie, 59 x 88 cm

2022 / 2746

Henrik Kröner (1979)

Hyperion, 2022

kleurpotlood op ruitjesdoek, 130 x 140 cm

2022 / 2656

Fred Landsman (1941)

Zonder titel, 2020

gouache op papier, 76 x 56 cm

2022 / 2736

Zonder titel, 2020

gouache op papier, 76 x 56 cm

2022 / 2737

Zonder titel, 2020

gouache op papier, 76 x 56 cm

2022 / 2738

Euf Lindeboom (1947)

Zonder titel (nr. 134 uit de reeks Under Construction, 2018

acrylverf op doek, 50 x 40 cm

2022 / 2650

Jet van Oosten (1956)

Zonder titel (Stilleven), 2012/13

olieverf op doek, 45 x 35 cm

2022 / 2652

Iek Streefkerk (1958)

Strandbad, 2021

hout, beschilderd, 22,5 x 13,5 x 7,5 cm

2022 / 2758

Vorstadt, 2021

hout, beschilderd, 22,5 x 9 x 6,5 cm

2022 / 2759

[Coen Vunderink \(1979\)](#)

Het vennetje bij Mensinghe, 2020

ei-tempera, acrylverf en houtskool op paneel, 60 x 75 cm

2022 / 2651

[Ronald Zuurmond \(1964\)](#)

Zonder titel, 1998

olieverf op doek, 35,5 x 55 cm

2022 / 2707

Dankzij een legaat van mevrouw J.W. Wouters kon Museum Belvédère in 2022 een schilderij verwerven van Matthijs Röling.

[Matthijs Röling \(1943\)](#)

Tuin in Ezinge, 2002

olieverf op doek, 60 x 60 cm

Dankzij de jaarlijkse bijdrage van de Provincie Fryslân voor aankopen kon het museum twee schilderijen verwerven van de Noord-Hollandse kunstenaar Gerard Mooy, die het sinds 2013 in bruikleen had.

[Gerard Mooy \(1957\)](#)

Hek, 2003

olieverf op doek, 24 x 30 cm

2022 (2013) / 1876

verworven met steun van P.W. Janssen's Friesche Stichting

Thalassa, 2014

olieverf op doek, 30 x 24 cm

2022 (2013) / 1875

verworven met steun van P.W. Janssen's Friesche Stichting

SCHENKINGEN

Ook in 2022 bleken meerdere particulieren bereid kunstwerken aan het museum te schenken, al dan niet volgens de gunstige fiscale voorwaarden van de Geefwet. De volgende kunstwerken werden geschonken:

[Jan Altink \(1885-1971\)](#)

Oosterhaven Groningen, 1956

krijt en sepia op papier, 33,5 x 47,5 cm

schenking erven mevr. T. Knoop

2022 / 2742

[Gerrit Benner \(1897-1981\)](#)

Ruiter in bos, ca. 1947

gouache op papier, 55 x 37 cm

schenking dhr. J.K. Abels

2022 / 2774

Paard en wagen in landschap, ca. 1947
gouache op papier, 49 x 64 cm
schenking dhr. J.K. Abels
2022 / 2775

Chamonix, 1950
gouache op papier, 64 x 49 cm
schenking dhr. J.K. Abels
2022 / 2776

Chamonix, 1950
gouache op papier, 64 x 49 cm
schenking dhr. J.K. Abels
2022 / 2277

Chamonix, 1950
olieverf op board, 57,5 x 75 cm
schenking dhr. J.K. Abels
2022 / 2778

Waterlandschap, 1953
olieverf op doek, 60 x 100 cm
schenking dhr. J.K. Abels
2022 / 2779

Twee ruiters, ca. 1950
inkt op papier, 41,5 x 69 cm
schenking dhr. J.K. Abels
2022 / 2780

Wandelaars langs het strand, z.j.
inkt op papier, 39 x 58 cm
schenking dhr. J.K. Abels
2022 / 2781

Zeilschepen op meer, z.j.
gouache op papier, 23 x 29,5 cm
schenking dhr. J.K. Abels
2022 / 2782

Paar aan het strand, z.j.
inkt op papier, 21 x 30 cm
schenking dhr. J.K. Abels
2022 / 2783

Zee en duinen, z.j.
krijt op papier, 24 x 31 cm
schenking dhr. J.K. Abels
2022 / 2784

Vogels, paarden en kind, z.j.
inkt op papier, 15 x 19,5 cm
schenking dhr. J.K. Abels
2022 / 2785

Wandelaar langs het strand, z.j.
inkt op papier, 14,5 x 19,5 cm
schenking dhr. J.K. Abels
2022 / 2786

[Jeanne Bieruma Oosting \(1898-1994\)](#)
Rivierkreeft, 1974
linoleumdruk, inkt op papier, 22 x 40 cm
schenking Wim Koops
2022 / 2659

[Sies Bleeker \(1941-2014\)](#)
Zonder titel (no. 10), 1975
olieverf op doek, 45 x 45 cm
schenking Libbe van der Kerk
2022 / 2749

Zonder titel, 1980
olieverf op doek, 30 x 40 cm
schenking Libbe van der Kerk
2022 / 2750

Winter, 2006
olieverf op doek, 40 x 50 cm
schenking Libbe van der Kerk
2022 / 2751

[Boele Bregman \(1918-1980\)](#)
Bootjes, 1965
gouache op papier, 28 x 36,5 cm
schenking Libbe van der Kerk
2022 / 2748

[Jan Deodatus \(1914-1986\)](#)
Duinlandschap Terschelling, 1967
acrylverf op doek, 30 x 40 cm
schenking Cateleyne Deodatus
2022 / 2708

Voor de bloei (studie), 1944
potlood op papier, 32,5 x 47,5 cm
schenking Cateleyne Deodatus
2022 / 2715

Duinen, 1948

ets, inkt op papier, 9 x 12,5 cm
schenking Cateleyne Deodatus
2022 / 2711

Zee boven Terschelling, 1953

aquarel op papier, 30 x 22 cm
schenking Cateleyne Deodatus
2022 / 2709

Bloeiende tak, 1954

potlood op papier, 20 x 16 cm
schenking Cateleyne Deodatus
2022 / 2714

Duinlandschap Terschelling, 1961

ets, inkt op papier, 12 x 19,5 cm
schenking Cateleyne Deodatus
2022 / 2712

Duinlandschap Terschelling, 1961

ets, inkt op papier, 18 x 23,5 cm
schenking Cateleyne Deodatus
2022 / 2713

Boschplaat Terschelling, 1965

aquarel op papier, 40 x 25 cm
schenking Cateleyne Deodatus
2022 / 2710

Dennenappels (studie), z.j.

potlood op papier, 30 x 27 cm
schenking Cateleyne Deodatus
2022 / 2716

[Bruno van Dijck \(1953\)](#)

West Portholland, 2006-2008

serie van 48 – 1 panelen, olieverf op paneel, elk: 15,5 x 19 cm
met houten doos en sokkel, 125 x 75,5 x 22 cm
schenking kunstenaar
2022 / 2740 1-47

[Johan Dijkstra](#)

Rode paarden, 1927

kleurenhoutsnede, inkt op papier, 49 x 68 cm (beeldmaat)
schenking Wim Koops
2022 / 2661

[Ed Dukkens \(1923-1996\)](#)

Zonder titel, 1968

litho op papier, 51 x 61 cm

schenking Hans van Baarle

2022 / 2741

[Evert de Graaf \(1953-2013\)](#)

Vissen, 1999

potlood en pastel op papier op paneel, 14,2 x 14,3 cm

schenking Libbe van der Kerk

2022 / 2752

De Deelen, z.j.

inkt en aquarel op palinghuid, 20,5 x 15,5

schenking Terpstra Makelaardij

2022 / 2761

De Deelen. Z.j.

inkt op palinghuid, 18,5 x 15,5 cm

schenking Terpstra Makelaardij

2022 / 2762

[Klaas Gubbels \(1934\)](#)

Ontbijt met vis, 1961

olieverf op doek, 65 x 80 cm

schenking Roelof Wullink en Albertine Wullink-Hoogland

2022 / 2765

Le Douanier, 1985

gouache op doek, 55 x 60 cm

schenking Roelof Wullink en Albertine Wullink-Hoogland

2022 / 2766

Schoonhoven, 1983/84

olieverf op doek, 70 x 60 cm

schenking Roelof Wullink en Albertine Wullink-Hoogland

2022 / 2767

Zonder titel, 2013

olieverf op doek, 20 x 24 cm

schenking Roelof Wullink en Albertine Wullink-Hoogland

2022 / 2768

Diabolo, 1994

olieverf op doek, 18 x 13 cm

schenking Roelof Wullink en Albertine Wullink-Hoogland

2022 / 2769

Woman, 1987

aquarel op papier, 19 x 22 cm

schenking Roelof Wullink en Albertine Wullink-Hoogland

2022 / 2770

Hans van Hoek (1947)

Es werde Licht, 2019

olieverf op doek, gevat in zelfgemaakte meranti lijst, 240 x 185 cm

schenking Jon de Jong

2022 / 2649

Vilmos Huszár (1884-1960)

Blokkenkarretje met blokken, ca. 1918

hout, 7 x 28 x 20 cm

schenking particulier

2022 / 2756

Omslagontwerp Wendingen, 1929

drukwerk, 24 pp., 33,5 x 34 cm

schenking particulier

2022 / 2757

Samuel Jessurun de Mesquita (1868-1944)

Vetstaartschaap, 1916

ets, inkt op papier, 21 x 29 cm

schenking Wim Koops

2022 / 2660

Fred Landsman (1941)

Waddenzee, ca. 1980

gouache op papier, 53 x 72,5 cm

schenking Libbe van der Kerk

2022 / 2753

Zonder titel, 2020

gouache op papier, 76 x 56 cm

schenking Libbe van der Kerk

2022 / 2754

Jan Mankes (1889-1920)

Koemelkster, 1914

nadruk, houtdruk, inkt op papier, 19 x 14,5 cm

schenking particulier

2022 / 2735

Gerard Mooy (1957)

Zonder titel (strand), z.j.

olieverf op doek, 30 x 30 cm

schenking kunstenaar

2022 (2013) / 1334

Hans Niemeijer (1921-1990)

Zonder titel, 1971

inkt op papier, 15 x 18 cm

schenking Jan Pieter Niemeijer

2022 / 2722

Zonder titel, 1971
inkt op papier, 16 x 19 cm
schenking Jan Pieter Niemeijer
2022 / 2723

Zonder titel, 1971
inkt op papier, 14,5 x 17,5 cm
schenking Jan Pieter Niemeijer
2022 / 2724

Zonder titel, 1971
inkt op papier, 17,5 x 21 cm
schenking Jan Pieter Niemeijer
2022 / 2725

Zonder titel, 1972
inkt op papier, 21 x 13 cm
schenking Jan Pieter Niemeijer
2022 / 2726

Zonder titel, 1975
inkt op papier, 20 x 17,5 cm
schenking Jan Pieter Niemeijer
2022 / 2727

Zonder titel, z.j.
inkt op papier, 16 x 16 cm
schenking Jan Pieter Niemeijer
2022 / 2728

Zonder titel, z.j.
inkt op papier, 13,5 x 24 cm
schenking Jan Pieter Niemeijer
2022 / 2729

Zonder titel, z.j.
inkt op papier, 18 x 12 cm
schenking Jan Pieter Niemeijer
2022 / 2730

Zonder titel, z.j.
inkt op papier, 19 x 16 cm
schenking Jan Pieter Niemeijer
2022 / 2731

Zonder titel, z.j.
inkt op papier, 20 x 30 cm
schenking Jan Pieter Niemeijer
2022 / 2732

Zonder titel, z.j.
inkt op papier, 27,5 x 19 cm
schenking Jan Pieter Niemeijer
2022 / 2733

[Albert Oost \(1968\)](#)
Zonder titel, 2000
olieverf, was en hars op doek, 30 x 30 cm
schenking Vriens
2022 / 2644

Zonder titel, 2004
olieverf, was en hars op doek, 60 x 70 cm
schenking Vriens
2022 / 2645

Zonder titel, 2005/06
olieverf, was en hars op doek, 75 x 50 cm
schenking Vriens
2022 / 2646

Zonder titel, 2006
olieverf, was en hars op doek, 27 x 29,5 cm
schenking Vriens
2022 / 2647

[Jet van Oosten \(1956\)](#)
Zonder titel (Stilleven), 2019
olieverf op doek, 40 x 30 cm
schenking kunstenaar
2022 / 2653

[Zoltin Peeter \(1942-2019\)](#)
Zonder titel, 1998
krijt en inkt op papier, 95,5 x 64 cm
schenking Nanky en Chris de Vreeze
2022 / 2763

[Gerrit Rietveld \(1888-1964\)](#)
Elling-buffet, ontwerp 1919, uitvoering 1982
replica, beukenhout, 104 x 200 x 45 cm
schenking Kees van der Ploeg
2022 / 2655

[John van de Rijdt \(1950\)](#)
Weg-geschilderd landschap I, II en III, 2006
drieluik, olieverf op doek, 100 x 80 cm, 100 x 75 cm, 100 x 75 cm
schenking kunstenaar
2022 / 2734 A,B,C

[Hendrik Valk \(1887-1986\)](#)

Hooiers, 1938

inkt en ecoline op papier, 25 x 19,5 cm

schenking Libbe van der Kerk

2022 / 2747

BRUIKLENEN

Van nauw bij het museum betrokken particulieren kreeg Museum Belvédère in 2022 de volgende werken in langdurig bruikleen.

[Armando \(1929-2018\)](#)

Waldig, 1985

olieverf op doek, 155 x 220 cm

bruikleen Collectie Hans en Cora de Vries

2022 / 2658

[Willem van den Berg \(1886-1970\)](#)

De aardappelrooiers, z.j.

olieverf op paneel, 91 x 70 cm

bruikleen Collectie Sieta en Jan Keijzer

2022 / 2702

[Eugène Brands \(1913-2002\)](#)

Painting my pleasure, 1983

olieverf op doek, 175 x 145 cm

bruikleen Collectie Hans en Cora de Vries

2022 / 2657

[Johan Haanstra \(1914-1991\)](#)

Appelbomen, 1949

olieverf op doek, 39,5 x 48,5 cm

bruikleen John Polder

2022 / 2771

[Jan van der Zee \(1898-1988\)](#)

Compositie Park bij avond, 1923

olieverf op board, 65 x 39,5 cm

bruikleen erven Jan van der Zee

2022 / 2772

UITGAANDE BRUIKLENEN

Een bijzonder verzoek om bruikleen ontving ons museum van de Eerste Kamer der Staten-Generaal. Voor de inrichting van de tijdelijke huisvesting van de Eerste Kamer werden het Haags Historisch Museum, Museum Bonnefanten te Maastricht, het Stedelijk Museum Schiedam, het Dordrecht Museum en Museum Belvédère gevraagd meerdere representatieve kunstwerken in bruikleen af te staan voor een periode van vijf jaar. Museum Belvédère stelde hiervoor 8 schilderijen uit zijn collectie ter beschikking van de kunstenaars Willem van Althuis, Gerrit Benner, Boele Bregman, Leen Kaldenberg, Han Klinkhamer, Dora Tuynman en Robert Zandvliet.

Bruiklenen aan Eerste Kamer der Staten-Generaal, Den Haag

Willem van Althuis

De Deelen, 1976

olieverf op doek, 50 x 60 cm

inv.nr. 0806

Zonder titel, 1978

olieverf op doek, 95 x 95 cm

inv.nr. 0981

Gerrit Benner

Polderlandachap, z.j.

olieverf op doek, 100 x 80 cm

inv.nr. 1283

Boele Bregman

Compositie met vogel, 1962

olieverf op doek, 100 x 120 cm

inv.nr. 1452

Leen Kaldenberg

Zonder titel, 2009

eitempera op doek, 40 x 135 cm

inv.nr. 0968

Han Klinkhamer

Zonder titel, 2008

olieverf op doek, 160 x 130 cm

inv.nr. 0772

Dora Tuynman

Zonder titel, 1978

acrylverf op doek, 130 x 140 cm

inv.nr. 0790

Robert Zandvliet

Zonder titel, z.j.

eitempera op doek, 127 x 291 cm

inv.nr. 1068

Bruiklenen tentoonstellingen elders

Kunsthal HOF88, Almelo

De Haanstra's, 28 november 2021 - 23 januari 2022

Folkert Haanstra jr.

Huis en bomen, z.j.

gouache op papier, 66 x 51 cm

inv.nr. 1742

Landschap met gele lucht, 1968

eitempera op board, 47 x 29 cm

inv.nr. 1743

Folkert Haanstra sr.

Felkleurig landschap, 1940

olieverf op paneel, 44 x 41,5 cm

inv.nr. 0591

Landschap met treurbomen, 1946

olieverf op doek, 39,5 x 50 cm

inv.nr. 0592

Johan Haanstra

Garijp, 1985

olieverf op doek op paneel, 40 x 40 cm

inv.nr. 0846

Warga 2, 1984

olieverf op doek op board, 49,5 x 49,5 cm

inv.nr. 0941

Zonder titel, 1959

gewassen krijt op papier, 50,5 x 65 cm

inv.nr. 0980

Suawoude, 1978

olieverf op doek, 90 x 100 cm

inv.nr. 2456

Tjalleberd, 1978

olieverf op doek, 50 x 50 cm

inv.nr. 2485

Noord-Veluws Museum, Nunspeet

Djurre P. Duursma Modernist op de Veluwe 1916 - 1920, 29 januari - 5 juni 2022

Djurre Duursma

Portret, 1910

gouache op karton, 66 x 49 cm

inv.nr. 1808

Kunst aan de Dijk Kortenhoef, Kortenhoef
Jan Roëde – Verwondering in kleur, 11 juni - 3 juli 2022

[Jan Roëde](#)

Abstracte figuren I, 1967
acrylverf op doek, 100 x 81 cm
inv.nr. 2292

Museum Dr8888, Drachten
Vrouwenpalet, 20 januari – 3 april 2022
Museum De Wieg, Deurne

Vrouwenpalet, 19 april - 20 november 2022
Kunsthal Rotterdam, Rotterdam

Vrouwenpalet – Haar kunst, haar verhaal, 24 december 2022 - 10 april 2023

[Annemarie Blaupot ten Cate](#)

twee vrouwen, 1926
olieverf op doek, 55 x 46 cm
inv.nr. 0893

[Lou Loeber](#)

Pier, z.j.
olieverf op hardboard, 35 x 50 cm
inv.nr. 0922

Schuitenlader, z.j.
olieverf op board, 31 x 31 cm
inv.nr. 0141

Museum Martena, Franeker
Oktobermaand – Trinus Riemersma, 26 september - 24 oktober 2022

[Klaas Koopmans](#)

Portret Trinus Riemersma, 1968
krijt op papier, 63 x 50 cm
inv.nr. 0471

Jeanne Bieruma Oosting, *Rivierkreeft*, 1974

Tentoonstellingen 2022

Hoofdtentoonstellingen

Isabella Werkhoven – Landschappen aan de Buitenrand en Dianne Bakker – Tuinen der Lusten

29 januari - 15 mei 2022, oostvleugel

In deze dubbelexpositie werd uiteenlopende werk getoond van twee in Groningen werkzame kunstenaars Isabella Werkhoven en Diane Bakker. Het accent lag daarbij op verbeelde landschappen die verleiden, schuren, ontregelen en zelfs schokken.

Van Isabella Werkhoven (geboren in 1969 te Gorssel) liet Museum Belvédère voornamelijk recente schilderijen zien van urbane landschappen – zoals sportparken, zwembaden en plantsoenen – die van mensen zijn verlaten. Werkhoven legt ze vast als de eerste schemer invalt en de natuur zich in geheimzinnigheid hult. Soms lijken haar stadslandschappen aangenaam om in te vertoeven, dan weer bevreedden ze en wekken ze gevoelens van onbehagen.

Dianne Bakker (geboren in 1958 te Groningen) exposeerde recente collageschilderingen en kunstenaarsboeken. De voorstellingen in haar collagewerk zijn doorgaans gesitueerd in paradijselijke omgevingen. Wat met een vluchtige blik zo vriendelijk aandoet, verliest elke onschuld, als bij nader inzien blijkt dat haar landschappen het decor zijn van taferelen, waarin machtsverhoudingen en misbruik centraal staan. Met haar werk, dat zich voortdurend beweegt tussen schoonheid en afgrijzen, verleiding en voyeurisme, legt Bakker de flinterdunne schijn van menselijke beschaving bloot.

De dubbeltentoonstelling van Isabella Werkhoven en Dianne Bakker werd mogelijk gemaakt dankzij de provincie Fryslân en de gemeente Heerenveen.

Beide kunstenaars verzorgden gedurende de tentoonstellingsperiode publieksrondleidingen.

Aantal bezoekers: 11.000

Publiciteit
(selectie)

Kranten:

Groot Heerenveen (27-1-2022, Heerenveense Courant (3-2-2022), Leeuwarder Courant/Dagblad van het Noorden (3/4-2-2022), Leeuwarder Courant (6-2-2022)

(Kunst)tijdschriften:

Hollands Glorie (31-3-2021), Zin Magazine (29-4-2021), Nouveau (20-7-2021), Collect (28-2-2022), Ariadne at Home (28-2-2022), Museumtijdschrift (28-2-2022)

Internet:

Museumkijker.nl (15-7-2021), kunstvensters.com (12-8-2021), liwwadders.nl (6-2-2022), Jet van der Sluis – museumtijdschrift.nl (2-3-2022)

Jeanne Bieruma Oosting – Stoeien met de muzen

9 april - augustus 2022, westvleugel

De expositie die Museum Belvédère in de zomer van 2022 van het werk van Jeanne Bieruma Oosting organiseerde, was te zien in vier kamers van de westvleugel en maakte onderdeel uit van het tentoonstellingsvijfluk *Zomer van Jeanne*. De andere tentoonstellingen vonden plaats in Museum Henriëtte Polak te Zutphen, Museum Maassluis, Nobilis - het centrum voor de prentkunst te Fochtelo en Museum STAAL te Almen. De exposities werden georganiseerd naar aanleiding van het verschijnen van de biografie *Jeanne Bieruma Oosting – Geen tijd verliezen* van de hand van Jolande Withuis.

Museum Belvédère toonde werken die gekoppeld zijn aan haar Friese jeugd en de baanbrekende grafiek uit Oostings Parijse periode. Het kon daarbij rijkelijk putten uit de omvangrijke schenking die het in 2012 ontving van Wim Vos en Gré Vos-van Spronsen.

Bij de tentoonstelling verscheen een catalogus met teksten van Jolande Withuis en Susan van den Berg, samensteller van de expositie.

Tijdens de tentoonstellingsperiode verzorgden Withuis en Van den Berg een lezing met rondleiding.

Aantal bezoekers: de tentoonstelling liep gelijktijdig met Isabella Werkhoven & Dianne Bakker (deels) en Living the Landscape.

Publiciteit
(selectie)

Opinieweekblad:
Roos van der Lint – De Groene Amsterdammer (14 jul 2022)

Kranten:
Irene Overduin – Leeuwarder Courant ed. Zuid (14-12-2021), Leeuwarder Courant (13-11-2021), Fries Journaal (31-12-2021), Heerenveense Courant (7-3-2022), Trouw (17-5-2022), Telegraaf (25-7-2022)

(Kunst)tijdschriften:
Machteld Leij – Museumtijdschrift (30-6-2022), reportage in Nouveau (19-7-2022), Mariette Schrader – Residence (30-6-2022), Tableau Fine Arts (31-7-2022)

TV:
FryslânDOK: Jeanne Bieruma Oosting
Zaterdag 21 mei NPO2 15.30 uur (herhaling 22 mei 13.15 uur)
Zondag 22 mei Omrop Fryslân 17.00 uur (herhaling ieder uur)

NOS Nieuwsuur over Jeanne Bieruma Oosting

Internet:
Blog Wilma Lankhorst over expo in Belvédère op meerdere online platforms online platforms, Museumkijker.nl over Zomer van Jeanne (5-8-2022)

Overig:
Kunstkrant (30-4-2022)

Stroomopwaarts

7 mei - 2 oktober 2022, westvleugel

In het project *Stroomopwaarts* werkten vijf musea uit Zuidoost Friesland samen: Museum Opsterlân in Gorredijk, Museum Heerenveen in Heerenveen, het Vlechtmuseum in Noordwolde, Museum Dr8888 in Drachten en Museum Belvédère. Elk museum organiseerde een eigen tentoonstelling die reflecteerde op (een deel van) de cultuurgeschiedenis van de Zuidoosthoek van Friesland. Museum Belvédère sloot aan met een expositie in acht kamers van de westvleugel van kunstwerken die zijn geïnspireerd op het landschap tussen de laagveenmoerassen De Deelen en de rivier de Tjonger, of daaraan associëren. Het toonde nieuw werk van verschillende kunstenaars en putte voor een belangrijk deel uit de eigen collectie. In de expositie was werk opgenomen van Willem van Althuis, Jan Altink, Dick van Arkel, Egge Baarveld, Eric Beets, Gerrit Benner, Tjerk Bottema, Marije Bouman, Ton Broekhuis, Mariëtte van Erp, Annemieke Harkema, Tjibbe Hooghiemstra, Jan Kagie, Mischa Keijser, Han Klinkhamer, Christiaan Kuitwaard, Gea Koevoets, Jan Mankes, Jaap Min, Albert Oost, Dineke Oosting, Rienold Postma, Cor Reisma, Jentje van der Sloot, Jan Snijder, Françoise Stoop, Annemarie van Veen, Sjoerd de Vries, Coen Vunderink, Jan Wiegers, Ids Willemsma, Robert Zandvliet, Jan van der Zee en Ronald Zuurmond.

Een bijzondere bijdrage werd geleverd door kunstenaar Merijn Vrij. Zijn project *Oogst* bestond uit een ordening van hooibalen in het museumpark en een presentatie in het museum.

Stroomopwaarts was onderdeel van het overkoepelende Friese cultuur-evenement *Arcadia*

Aantal bezoekers: de tentoonstelling liep gelijktijdig met Living the Landscape.

Publiciteit

(selectie)

Kranten:

Heerenveense Courant (3-2-2022), Stellingwerf (3-2-2023), Stellingwerf (24-3-2022), Groot Heerenveen (28-2-2022), Leeuwarder Courant ed Zuid (24-3-2022), Heerenveense Courant (16-6-2022), Leeuwarder Courant ed. Noord bijlage (20-5-2022), Meppeler Courant (23-7-2022), Steenwijker Courant (23-7-2022), Leeuwarder Courant (6-7-2022)

Internet:

Culturier-avonturiers.nl (2-2-2022), Nieuweooststellingwerver.nl (23-3-2022), Museumtijdschrift.nl (7-5-2022),

Overig:

Actief ed. Zuid Smalingerland/Achtkarspelen (11-5-2022/1-6-2022)

Living the Landscape

Barbara Hepworth, Ben Nicholson en de kunstenaars van St. Ives (1939-1975)

28 mei - 25 september 2022, oostvleugel

Met de expositie *Living the Landscape* besteedde Museum Belvédère als eerste museum buiten het Verenigd Koninkrijk aandacht aan een bijzonder hoofdstuk uit de geschiedenis van het Britse modernisme. Wereldberoemde kunstenaars als Ben Nicholson en Barbara Hepworth maakten halverwege de vorige eeuw van de pittoreske kustplaats St. Ives in Cornwall een internationaal kunstcentrum. De vele kunstenaars die zich er voor korte of langere tijd vestigden, lieten zich niet leiden door de laatste artistieke of maatschappelijke ontwikkelingen, maar door het eeuwenoude landschap, de zee en de verbondenheid tussen de plaatselijke bevolking en haar omgeving. Ver van de grote kunstcentra en actuele ontwikkelingen, vonden ze een persoonlijke stijl op de maat van licht, land en ruimte.

In de tentoonstelling was werk opgenomen van onder anderen Barbara Hepworth, Ben Nicholson, Naum Gabo, Wilhelmina Barns-Graham, Bryan Wynter, Terry Frost, Roger Hilton, Patrick Heron en Sandra Blow.

Het getoonde werk liep uiteen van constructivistisch en geometrisch abstract tot naïef realistisch en abstract expressionistisch. Aan de hand van zestig schilderijen en sculpturen, waaronder nooit eerder publiekelijk getoonde stukken uit privécollecties, gaf de expositie *Living the Landscape* in Museum Belvédère een uitgebreid overzicht van het werk van de grote groep kunstenaars die St. Ives in de periode 1939-1975 internationaal op de kaart zetten. De tentoonstelling is mede mogelijk gemaakt met de steun van Stichting FB Oranjewoud, het Prins Bernhard Cultuurfonds, de Turing Foundation, Fonds 21 en de Provincie Fryslân.

De tentoonstelling werd samengesteld door gastconservator Feico Hoekstra in samenwerking met Michael Bird.

Bij de tentoonstelling verscheen een boek met teksten van Feico Hoekstra en Michael Bird.

Aantal bezoekers: 22.000

Publiciteit

(selectie)

Kranten:

Dagblad van het Noorden (25-5-2022), Volkskrant Magazine Weekend bijlage (tip: Denderend het weekend in) (26-5-2022), De Volkskrant over Ben Nicholson, De Telegraaf over Barbara Hepworth/Living the landscape (7-6-2022), Trouw over Barbara Hepworth/Living the landscape (8-6-2022), Leeuwarder Courant (alle edities in Noord Nederland) (11-6-2022), Friesch Dagblad (25-6-2022)

(Kunst)tijdschriften:

See All This magazine (23-5-2022), Wykein magazine (25-6-2022), Beeldenmagazine (30-6-2022), Collect Art Magazine (30-6-2022), Villa d'Arte magazine, Museumtijdschrift 2x

Overig:

NS onderweg campagne

Art Noord 4

6 - 9 oktober, gehele museumgebouw

Kwam Art Noord in 2020 en 2021 vanwege corona te vervallen, in het najaar van 2022 kon het museum de vierde editie van *Art Noord* doorgang laten vinden. Zoals eerdere edities was ook Art Noord 4 een laagdrempelige kunstbeurs waar moderne en eigentijdse kunst uit het noorden en andere delen van Nederland in museale sfeer werd getoond en ter verkoop aangeboden. Aan de vierde editie van Art Noord nemen deel: Galerie Getekend uit Heerenveen, Kunstlokaal N°8 uit Jubbega, Galerie De Roos van Tudor uit Leeuwarden, Kunsthandel De Vries uit Leeuwarden, Galerie De Vis uit Harlingen, Galerie Lyts uit Woudsend, Galerie ALTA BOSCA uit Gorredijk, Galerie Hoogenbosch uit Gorredijk, Galerie With Tsjalling uit Groningen, Kunsthandel Richard ter Borg uit Groningen, Kunsthandel Peter ter Braak uit Groningen, Prentwerk uit Groningen, Uitgeverij Philip Elchers uit Groningen, Kunstruimte Wagemans uit Alkmaar, Rueb Modern en Contemporary Art uit Amsterdam, Frank Welkenhuysen Galerie uit Eindhoven en Contempo Galerie uit Rotterdam. Daarnaast was een tijdens de beurdagen in het museum een speciale presentatie te zien van Afslag BLV, de dependance van Museum Belvédère en platform voor jonge kunstenaars. Tijdens Art Noord verzorgde Manuele Klerkx twee lezingen Kunst kijken en kopen met aansluitende rondleidingen. Art Noord is mede mogelijk gemaakt door Kuiper Verzekeringen, Heerenveen.

Aantal bezoekers: 2.000

Publiciteit
(selectie)

Kranten:

Groot Heerenveen (9-7-2022), Leeuwarder Courant (meerdere data), Heerenveense Courant (14-7-2022), Friesch Dagblad (30-9-2022), Telegraaf (7-10-2022), Dagblad van het Noorden (3-10-2022)

(Kunst)tijdschriften:

NL Magazine Kunst & Cultuur (17-7-2022 & 3-8-2022), Vind Magazine (30-9-2022)

Internet:

inhetnieuws.nl (2-10-2022)

[Jochem Hamstra – Een fragment van leven](#)

25 oktober 2022 - 29 januari 2023, oostvleugel

Jochem Hamstra – Een fragment van leven behoort tot de omvangrijke reeks monografische tentoonstellingen die Museum Belvédère sinds 2004 maakt van belangrijke Friese kunstschilders. Hamstra werd in 1962 te Heerenveen geboren. Hij volgde opleidingen aan Academie Minerva te Groningen en Academie Vredeman De Vries te Leeuwarden en woont en werkt thans in Groningen. In de tentoonstelling werden werken getoond uit de verschillende perioden van zijn kunstenaarschap, die zich doorgaans als series onderscheiden. Ofschoon zijn schilderijen altijd zijn terug te voeren op visuele waarnemingen, bewegen ze zich tussen figuratie en abstractie. Zo kunnen observaties aanleiding zijn voor een direct herkenbare voorstelling, maar evengoed het vertrekpunt zijn van een proces van vereenvoudigen, uitvergrooten en vrij associëren op kleur, vorm en vlak. In Hamstra's werk speelt het onvermogen om greep te krijgen op omstandigheden – en daarmee het leven – voortdurend een rol. Zijn werk gaat dan ook vaak over de vergankelijkheid der dingen en de verkleuringen van de menselijke herinnering. Dat levert schilderijen op die een zekere zwaarmoedigheid koesteren en troost vinden in een subliem gebruik van verf en kleur. Bij de expositie verscheen een rijk geïllustreerde catalogus met een tekst van conservator Susan van den Berg een bijdrage van Peter van Lier en gedichten van Kees Ouwens.

Het boek en de tentoonstelling konden gerealiseerd worden dankzij de Ottema-Kingma Stichting, de Julia Jan Woutersstichting, het Prins Bernhard Cultuurfonds dankzij het fonds op naam van Willem en Roos Derks, dhr. G.J. Mulder, Stichting FB Oranjewoud, het X-Y Fonds, de provincie Fryslân en de gemeente Heerenveen.

Aantal bezoekers: 9.000

Publiciteit
(selectie)

Kranten: Heerenveense Courant (13-10-2022), Groot Heerenveen (26-10-2022 & 31-10-2022), Leeuwarder Courant (20-10-2022)

(Kunst)tijdschriften: Vind (30-9-2022), See All This (30-9-2022), Museumtijdschrift (30-11-2022), Villa d'Arte (31-12-2022)

Internet: Oozo.nl (19-9-2022) inhetnieuws.nl (20-10-2022)

Overig: Verzamelkrant (31-2-2023)

Kabinetpresentaties

André de Jong – ‘Schoonheid van versterven’, voorjaar

Beeldend kunstenaar André de Jong (1945) bedient zich van verschillende kunstvormen, variërend van tekenkunst, ruimtelijk werk en fotografie. In zijn nieuwe presentatie in Museum Belvédère exposeert hij een reeks zwart-witfoto's van verdroogde planten afkomstig uit de tuin rondom zijn huis in het Friese Broeksterwoude. Daarmee vestigt hij de aandacht op een van de hoofdthema's in zijn werk: de dramatiek en schoonheid die verborgen gaan in verval en versterven.

Hans van Hoek – Vier kimono's, voorjaar

De kleine expositie van Hans van Hoek (1947) in Museum Belvédère omvat vier monumentale schilderijen, gevat in door de kunstenaar zelfgemaakte lijsten. Ze maken deel uit van een reeks waaraan de kunstenaar meer dan 35 jaar geleden begon. Het verbindende thema is de kimono, het traditionele Japanse gewaad voor zowel vrouwen als mannen, dat als vorm telkens op het doek en in de lijst terugkeert. De schilderijen verbeelden de zoektocht van de kunstenaar naar inzicht, verlichting en spiritualiteit.

Publiciteit: Origine tijdschrift voor Kunst, Antiek & Design (31-3-2022)

Hans Landsaat – Vanwege Sebald, voorjaar

Hans Landsaat (1935) las tien jaar geleden voor het eerst een boek van de Duitse auteur W.G. Sebald (1944-2001). In 2016 begon de kunstenaar de beelden die zijn werk oproepen vast te leggen. 'We zijn generatiegenoten en delen soms een vergelijkbare geschiedenis', zegt Landsaat. 'Ik voel me dan ook aan hem verwant en door hem gestimuleerd. Het werk dat ik onder de overkoepelende titel *Vanwege Sebald* maak, zijn geen illustraties of directe afbeeldingen. Het zijn altijd autonome schilderijen en werken op papier, gemaakt onder impuls van Sebald.'

John van de Rijdt – In Quarantaine, voorjaar

Afkomstig uit Brabant zocht John van de Rijdt (1950) begin jaren tachtig de relatieve stilte op van het noorden. Ver weg van de kunstcentra concentreerde hij zich in de beslotenheid van zijn atelier in het Groningse dorp Kantens volledig op zijn werk. In afzondering werken, zonder veel contacten met de buitenwereld was hem niet vreemd. De corona-periode bracht dan ook geen wezenlijke verandering teweeg in zijn dagelijkse kunstenaarsbestaan, maar zette hem wel aan tot een nieuwe serie schilderijen op basis van improvisatie en intuïtie.

GENIUS LOCI – Bruno van Dijck en Christiaan Kuitwaard, zomer

Complementair aan de hoofdtentoonstelling *Living the Landscape* was gedurende de zomer in de twee prentenkabinetten van de westvleugel werk te zien van de Vlaamse kunstenaar Bruno van Dijck en de Friese kunstenaar Christiaan Kuitwaard. Zij lieten inspireren door de ruige kustlandschappen van Cornwall en Wales.

MB – van 0 tot 45, najaar

Presentatie van alle museumtijdschriften MB die Museum Belvédère vanaf eind 2008 met een nul-nummer tot en met het zomernummer van 2022 liet verschijnen.

Christiaan Kuitwaard & Gosse Koopmans – Duelportretten, najaar

In de twee prentenkabinetten van Museum Belvédère werden de portretten getoond die kunstenaars Gosse Koopmans en Christiaan Kuitwaard van elkaar maakten tijdens de kunstbeurs Art Noord, die van 6 tot en met 9 oktober in het museum plaatsvond.

Krin Rinsema – Droge Naalden, najaar

Kamerexpositie van recente droge naald-etsen van Krin Rinsema (1947). In haar werk speelt de mensfiguur een centrale rol. Vaak zijn ze weergegeven als sobere, donkere gestalten tegen onbestemde achtergronden en wekken ze de indruk van herinneringsbeelden die hun scherpte hebben verloren, maar zijn vervuld van melancholie, verdriet of voorbij geluk.

Liesbeth Bijkerk – gevoel van kleur, najaar

Speelse presentatie van het werk van Liesbeth Bijkerk (1957). Bijkerk maakt abstracte schilderijen waarin verfstreek, vorm en kleur lyrische composities vormen. Tijdens het creatieve proces zoekt ze telkens weer naar harmonie en melodie aan de hand van assonante en dissonante vormen en kleuren. Waarnemingen en herinneringen zijn daarbij doorgaans haar uitgangspunt.

Euf Lindeboom – Build with Words - mijn alfabet, najaar

Tentoonstelling van recente schilderijen van Euf Lindeboom (1947), waarin de kunstenaress letters en tekens stileert binnen geometrisch-abstracte schilderijen. In een proces van schikken, herschikken en vereenvoudigen liet ze woorden zo goed als oplossen in uiteindelijke abstracte beelden.

Rienold Postma – Zachtmoedige portretten, winter

Kamerpresentatie met voornamelijk recente portretschilderingen van de Friese kunstenaar Rienold Postma (1950). Tijdens het schilderen of tekenen concentreert de kunstenaar zich uitsluitend op essenties en laat hij details en bijkomstigheden zoveel mogelijk buiten beschouwing. Meestal worden zijn voorstellingen gevormd door enkele golvende lijnen, gloeiende kleurvlakken en restvormen. Soms gaan ze over in totale abstractie en in die gevallen geeft nog slechts de met potlood geschreven titel een toelichting op de geschilderde voorstelling.

Han Bennink – 80 maar jonger, winter

Expositie van Benninks collages en assemblages, die het resultaat zijn van een onbevangen, associatief spel met vormen en voorwerpen uit zijn directe omgeving. Onaanzienlijke objecten wekt hij tot leven en geeft hij met enkele toevoegingen bijna achteloos nieuwe betekenissen. Ze zijn de getuigenissen van een vrije geest, maar hoe luchtig ze ook schijnen, ook van onderzoek en zelfreflectie.

De presentatie maakte deel uit van het tentoonstellingsvierluik *Han Bennink 80 – in Fryslân*, waaraan ook Galerie Hoogenbosch te Gorredijk, het Tripgemaal te Gersloot en Le Brocope te Oldeberkoop bijdragen leverden.

Publiciteit: dvh.nl (29-9-2022), Leeuwarder Courant (30-9-2022), Heerenveense Courant (1-12-2022), Leeuwarder Courant (5-12-2022), inhetnieuws.nl (5-12-2022)

Hans Boer – Binnenwerelden, winter

Hans Boer (1947) is met meerdere schilderijen vertegenwoordigd in de collectie van Museum Belvédère. In de kamerpresentatie *Hans Boer – Binnenwerelden* liet het museum recent werk van de kunstenaar zien, waarin gevoel voor bestorven kleuren en verstillingsde boventoon voeren. In de schilderijen van Boer (1947) worden waarnemingen, indrukken of associaties meegewogen, maar ze voegen zich tijdens het schilderen volledig naar de abstracte grondtonen van zijn werk, dat in de eerste plaats een afspiegeling is van een binnenwereld.

Matthijs Röling – Tuinen, winter

Presentatie van negen schilderijen waarin de tuin van kunstschilder Matthijs Röling (1943) onderwerp is. Vanuit de serre of het terras van zijn huis in Ezinge, schilderde Röling onder de wisseling der seizoenen met regelmaat zijn diepe tuin met hagen en bomen. Met een fijn gevoel voor licht en schaduw weet de kunstenaar de kleurklanken van elk seizoen feilloos te treffen en daarmee sfeer te scheppen en sentimenten op te roepen. De tentoonstelling kwam tot stand in nauwe samenwerking met Museum Wierdenland te Ezinge, alwaar een groter overzicht werd getoond van Rölings werk.

Publicaties: gic.nl (5-12-2022), Leeuwarder Courant (19-12-2022), dvhn.nl (19-12-2022), inhetnieuws.nl (19-12-2022), Ommelander Courant (2-1-2023)

Ton Mars – Auf eigene Gefahr, winter

In 1974 nam Ton Mars (1950) een foto van een waarschuwbord bij de Brandenburger Tor in Berlijn. Dat het gevaar van uitglijden niet opwoog tegen het levensgevaar, waarvan de muur en de gesloten Brandenburger Tor getuigden, vond Mars destijds zo opmerkelijk dat hij het twee jaar later verwerkte in een serie van negen etsen.

In de negen etsen – afkomstig van één etsplaat – onderwerpt de kunstenaar tekst en woord aan een beeldende analyse. Daarnaast speelt de reeks in op de reproduceerbaarheid van etsen.

Publicaties diverse kamerpresentaties: Groot Heerenveen (9-11-2022/15-12-2022)

Tentoonstellingen in Afslag BLV – dependance van Museum Belvédère

Afslag BLV is een initiatief van Museum Belvédère in samenwerking met de Gemeente Heerenveen, Museum Heerenveen en Stichting De Heerenveense School. Afslag BLV richt zich in belangrijke mate op het werk van jonge kunstenaars. De activiteiten in Afslag BLV worden mogelijk gemaakt dankzij Stichting Klaas Dijkstra Fonds en de Gemeente Heerenveen.

In 2022 werden onder verantwoordelijkheid van programmeur Albert Oost vier exposities georganiseerd.

Henrik Kröner – A square dance, 6 maart - mei 2022

Tentoonstelling van recent werk van de in Groningen woonachtige Henrik Kröner (1979, Nordhorn, DE). Als drager van zijn schilderijen gebruikt Kröner met kleine rasters voorbedrukt textiel. Tijdens en geconcentreerd proces van inkleuren van de rasters, creëert hij composities waarin, met het afstand nemen of het kijken tussen de oogharen, diffuse kleurvelden in onbestemde ruimten lijken te zweven. In zijn werk spelen het vaste mathematische gegeven van de rasters en de monotonie van de artistieke handeling uitgangspunt.

Publiciteit: Leeuwarder Courant (2/3-3-2022), Groot Heerenveen (3-3-2022), Heerenveense Courant (10-3-2022)

[EQUIDISTANCE, 5 juni - augustus 2022](#)

Tentoonstelling van het werk van Karina Puuffin (1997, Oekraïne), Ottokaji Iroke (1989, Zuid-Korea) en Celina Bermudez Vogensen (1996, Portugal). Deze drie jonge, in Groningen wonende kunstenaars namen het concept *equidistantie* – in de wiskunde een begrip dat staat voor de gelijke afstand tussen een punt en een verzameling objecten – als uitgangspunt voor hun presentatie in Afslag BLV. Drie uiteenlopende kunstenaarsbijdragen werden binnen dat uitgangspunt samengebracht in een gezamenlijke installatie.

Met steun van de provincie Fryslân kon er een publicatie verschijnen over de tentoonstelling en het werk van de deelnemende kunstenaars.

Publiciteit: Heerenveense Courant (9-6-2022)

Catalogi: EQUIDISTANCE (2022) – Karina Puuffin, Ottokaji Iroke en Celina Bermudez Vogensen

[Aafke Ytsma – Moments in between, 4 september - 20 november 2022](#)

In haar expositie in Afslag BLV toonde de Friese kunstenaars Aafke Ytsma (1988) een keuze uit haar nieuwe schilderijen en houtsnedes die ze maakte tijdens haar verblijf in Leipzig. Ytsma werkt vaak in series waarbij ze eenzelfde onderwerp vanuit afwisselende invalshoeken belicht. De geconstrueerde werkelijkheid in haar schilderijen kan worden beschouwd als een collage van indrukken.

In 2019 won ze (een gedeelte) Young Art Noord in Museum Belvédère. Een solopresentatie in Afslag BLV was aan deze prijs verbonden.

Publiciteit: Groot Heerenveen (25-8-2022), Heerenveense Courant (1-9-2022), Leeuwarder Courant (8-9-2022)

[KAMILĚ ČESNAVIČIŪTĒ – CONVENTION, 4 december 2022 - 19 februari 2023](#)

De in Litouwen geboren Kamilė Česnavičiūtė (1996) kwam in 2015 naar Nederland, studeerde aan Academie Minerva en woont en werkt in Groningen. In Afslag BLV liet ze schilderijen zien met een grafische inslag, verzadigd van kleur met getekende elementen. Haar werk speelt in op actualiteiten en is op vele manieren een zoektocht naar een andere werkelijkheid.

Kamilė Česnavičiūtė won de Sluifjters Prijs en was genomineerd voor de Buning Brongers Prijs. In 2021 ontving ze een bijdrage Kunstenaar Start van het Mondriaan Fonds.

Publiciteit: Heerenveense Courant (1-12-2022), Friesland Post Magazine (31-1-2023)

Catalogi: CONVENTION (2022) – Kamilė Česnavičiūtė

Publicaties

Catalogi

Bij zijn tentoonstellingen liet Museum Belvédère de volgende publicaties verschijnen:

Feico Hoekstra (red), *Living the Landscape – Barbara Hepworth, Ben Nicholson en de kunstenaars van St. Ives (1939-1975)*, Museum Belvédère i.s.m. uitgeverij Noordboek, Heerenveen-Oranjewoud 2022. De catalogus is uitverkocht.

Susan van den Berg (red), *Jeanne Bieruma Oosting – Stoeien met de muzen*, Museum Belvédère i.s.m. uitgeverij Noordboek, Heerenveen-Oranjewoud 2022.
De uitgave heeft tweemaal een herdruk gehad en is uitverkocht.

Susan van den Berg, *Jochem Hamstra – Een fragment van leven*, Museum Belvédère i.s.m. uitgeverij Noordboek, Heerenveen-Oranjewoud 2022.

Collectieboek

Daarnaast verscheen in het najaar de bestandscatalogus *Museum Belvédère – Verzamelde Werken*. Met meer dan 300 afbeeldingen, een volledige lijst van verzamelde werken legt het museum verantwoording af van zo'n 25 gericht verzamelen.

Han Steenbruggen en Nico Gijsbers, *Museum Belvédère – Verzamelde Werken*, Museum Belvédère i.s.m. uitgeverij Noordboek, Heerenveen-Oranjewoud 2022.

MB – tijdschrift van Museum Belvédère

In 2022 verschenen de nummers 44, 45 en 46 van *MB*. Van het zomer nummer 45, dat geheel was gewijd aan Jeanne Bieruma Oosting, verscheen ook een publieksuitgave die in de museumwinkel verkrijgbaar was.

MB wordt verspreid onder donateurs, abonnees en relaties en is niet in de reguliere verkoop verkrijgbaar.

De volgende hoofdtentoonstelling in Museum Belvédère zal geheel gewijd zijn aan de dood. Menig kunstenaar liet zich door dit thema inspireren – in opdracht, uit fascinatie of ter verwerking – maar soms ook uit vriendschap. Zo was de veelszijdige kunstenaar Chris Lebeau (1878-1945) verantwoordelijk voor de even sobere als indrukwekkende grafsteen van zijn jong gestorven vriend Jan Mankes (1889-1920). Een verslag van een vriendschap, over het leven en de dood.

'HOUDT DIT GROOTE STERVEN DAN NOOIT OP?'

Hoewel de rustige, bedachtzame Mankes sterk verschilde van de uitgesproken en activistische Lebeau – die bovendien elf jaar ouder was – vonden de kunstbroeders elkaar niet alleen in het artistieke domein, maar ook in een overeenkomstige leefwijze van vegetarisme, pacifisme en geheelonthouding. Ze hadden elkaar in 1915 voor het eerst in Den Haag leren kennen, waar Mankes kort na zijn huwelijk met Anne Zernike (1887-1972) was komen wonen. Het echtpaar had de landelijke leefomgeving van Friesland verlied voor de Hofstad, waar de schilder geen onbekende was, vanwege zijn kunsthandelaar Schüller en zijn weldoener Fauwels er woonden. Mankes' werk was er regelmatig op exposities te zien. Hij was toen al een kunstenaar die veel waardering oogtte en goed verkocht, hoewel zijn productie laag was vanwege de arbeids-intensieve schilderswijze. De echtelijke woning lag 'aan de zoom van Den Haag', vlakbij het strand van Scheveningen, waar de stoomtram het toen nog kale landschap doorkruiste. Het tafereel werd kort na de verhuizing door de schilder vastgelegd in zijn kenmerkende, ingetogen schildersstijl met gedempte kleurenpalet.

Een jaar eerder, in 1914, had Lebeau zijn docentschap aan de School voor Bouwkunde, Versierende Kunsten en Kunstambachten in Haarlem beëindigd om zich volledig aan het vrije kunstenaarschap te wijden. Hij had al naam gemaakt op het gebied van de decoratieve en toegepaste kunsten (zie kader), maar wilde zich meer gaan richten op autonoom werk. Lebeau bewonderde Mankes vanwege zijn

Jan Mankes
Dingeldijk met dijkstroom, 1915
olieverf op doek, 28 x 37 cm,
Museum Belvédère

26

beeldende vermogen en hij waardeerde zijn principiële standpunten. Bij het eerste, nogal plotselinge bezoek aan de schilder had hij zijn lof niet onder stoelen of banken gestoken. Anne Zernike beschreef later hoe Lebeau kwam 'binnen vallen' en op jiviale toon tegen haar man zei: "Zag ik was gewoon verrukt toen ik hoorde dat je hier woont, want je bent een fijne kerel" enz.' Het bewuste citaat is afkomstig uit een biografische schets die Zernike maakte voor een herinneringsboek aan haar man dat in 1923 verscheen. In 1926 volgden ook nog memoires. Haar getuigenissen vormen – samen met de goed gedocumenteerde brieven van Mankes zelf – een schat aan uniek bronnenmateriaal.

Friese jaren

Zernike was niet zomaar iemand. Zij had als eerste vrouw theologie gestudeerd aan de Universiteit van Amsterdam en werd in 1911 de eerste vrouwelijke predikant van Nederland na een aanstelling bij de doopsgezinde gemeente van Bovenkijpe. Haar komst had een ware schok teweeg gebracht in de Friese gemeenschap en ook daarbuiten. 'De ervaring zal leren of de vrouw hier op haar plaats is', schreef de Leeuwarder Courant zinnigjes. 'Niet alleen het feit dat zij als vrouw deze publieke functie bekleedde was nieuws – nota bene in een tijd waarin vrouwen nog niet eens kiesrecht hadden –, ook haar overtuigingen zorgden voor ophef. Zernike hield er een wijze interpretatie van de Bijbel op na. Ook was ze overtuigd pacifist en vegetariër, net als de jonge Mankes, die ze hier leerde kennen. Hij woonde verderop aan de Schotse Compagnonsvaart, in Het Meer bij het belovende buurtschap Benedenkijpe. Tegenwoordig heet het allemaal De Knipe (in het Fries: De Knjpe), maar het prachtige historische kerkje is nog steeds in bedrijf en nauwelijks veranderd.' In haar memoires *Een vrouw in het wonder* schreef Zernike dat sin, 'lezen maggen jongen', haar meteen was opgevallen 'voor zijn uiterlijk, zo verschillend

27

Portret van Chris Lebeau door Benoit Zernik, 1916.
Collectie Universiteitsbibliotheek Leiden, inv. nr. PK.F.0.435.

CHRIS LEBEAU

Chris Lebeau was één van de meest productieve kunstenaars van zijn tijd. Hij beheerste vele technieken. Zijn toegepaste werk – vaak geïnspireerd op motieven uit de natuur – is streng gestileerd en gebaseerd op een geometrische grondslag. In zijn autonome schilderwerk neigt hij meer naar het realisme.

Hij was een pionier op het gebied van baksteen, ontwerp patronen voor de maast, trijp en behang, werkte met glas voor Leerdam, was plaatselijk schilder bij Haag, ontwierp aan de wand bij Amstelveen en deessins voor het tentoon van Van Dissel. Hij kon tekenen, schilderen en beeldhouwen, beheerste de grafische technieken en maakte ontwerpen voor gebruikgrafiek als es, iberissen, boekbanden en postzegels. Ook was hij doringen, glas-in-lood, theaterdecora,

interieurs en monumentale opdrachten werden door hem vervaardigd. Eén van de hoogtepunten uit zijn oeuvre omvat de totaalvormgeving van het Asta-theater, de Haagse Ieperhangar van Tuschinski. Ook was hij jarenlang als vormgever verbonden aan het theater van Edouard Verkleen.

Lebeau was niet alleen een ambachtsman, maar ook anarchist en activist. Als geheelonthouder weigerde hij glaswerk te blazen dat bedoeld was om alcohol uit te drinken en als anti-monarchist wilde hij geen postzegels ontwerpen met de beeltenis van de koningin emp. Als docent vond hij karaktervorming met zo belangrijk als artistieke ontwikkeling. In zijn eigen beeldende werk zocht hij altijd naar overeenstemming met zijn politieke doringen, glas-in-lood, theaterdecora,

Films

Ook in 2022 liet Museum Belvédère bij zijn hoofdtentoonstellingen informatieve films verschijnen op zijn YouTube-kanaal. De films werden geproduceerd door Albert Jensma en Jan Benlisman. In 2022 verschenen films van de volgende exposities:

- *Isabella Werkhoven – Landschappen aan de Buitenrand / Dianne Bakker – Tuinen der Lusten*
- *Jeanne Bieruma Oosting – Stoeien met de muzen*
- *Living the Landscape – Barbara Hepworth, Ben Nicholson en de kunstenaars van St. Ives*
- *Jochem Hamstra – Een fragment van leven*

Culturele activiteiten

Voor het tweede achtereenvolgende jaar had het museum flink te lijden onder de nasleep van de coronacrisis. Het traditionele nieuwjaarsconcert ging wederom niet door en de externe kunstreizen zijn voor 2022 niet georganiseerd. Evenementen waar meer ruimte in acht genomen kon worden zijn wel georganiseerd.

Maandag 11 april 2022 – Lezing over dubbeltentoonstelling Dianne Bakker en Isabella Werkhoven door Han Steenbruggen en aansluitend lunch in het Museumcafé. In de context van onze dubbeltentoonstelling Isabella Werkhoven – Landschappen aan de buitenrand / Dianne Bakker – Tuinen der lusten.

Maandag 13 juni 2022 – Een middag met Jolande Withuis in Museum Belvédère. Vraaggesprek tussen Jolande Withuis en Ernst Bruinsma in de context van De zomer van Jeanne. Exclusief voor vrienden en vrijwilligers.

Maandag 18 juli 2022 – Arrangement Jeanne Bieruma Oosting in Museum Belvédère en Beetsterzwaag – Met medewerking van Jolande Withuis en Stichting Historisch Beetsterzwaag. In de context van De zomer van Jeanne.

Donderdagavond 11 augustus 2022 – Living the Landscape avond. Een rondleiding door gastcurator Feico Hoekstra (en Christiaan Kuitwaard als special guest), aansluitend drie gangen diner in het Museumcafé.

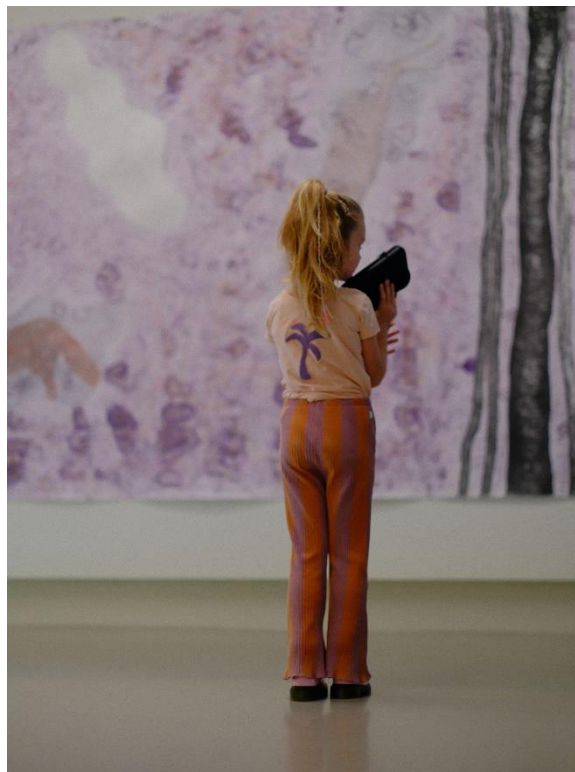
Maandag 12 september 2022 – Living the Landscape arrangement met vraaggesprek Feico Hoekstra, Christiaan Kuitwaard en gespreksleider Neline Ravesloot. Aansluitend lunch in het Museumcafé.

Zaterdag en zondag 8 en 9 oktober 2022 – Randprogramma Art Noord: Interview Neline Ravesloot en Han Steenbruggen over recent uitgekomen Collectieboek – Verzamelde werken.

Zaterdag en zondag 8 en 9 oktober 2022 – Randprogramma Art Noord: stoomcursus Manuela Klerkx.

Donderdag 29 december 2022, Zaterdag 7 januari 2023, Vrijdag 13 januari 2023, Zondag 29 januari 2023 – Exclusieve rondleidingen door conservator Susan van den Berg door de tentoonstelling Jochem Hamstra – Een fragment van leven.

Educatie

Voor de exposities *Isabella Werkhoven – Landschappen aan de Buitenrand* en *Dianne Bakker – Tuinen der Lusten, Living the Landscape Barbara Hepworth, Ben Nicholson en de kunstenaars van St. Ives (1939-1975)* en *Jochem Hamstra – een fragment van leven* zijn speciale lesbrieven ontwikkeld. Deze worden door Ateliers Majeur aangeboden aan basisscholen en het voortgezet onderwijs in de gemeente Heerenveen. O.l.v. museumdocente Anna Bouman worden de leerlingen rondgeleid.

In 2022 zijn er 18 schoolbezoeken met rondleidingen voor 431 leerlingen van het basis- en voortgezet onderwijs geweest.

Samenwerkende partijen in 2022

Gemeente Heerenveen
Provincie Fryslân

Afûk, Leeuwarden
Artitude, Leeuwarden
AVRO/TROS
Bibliotheek Heerenveen
Boekhandel Binnert Overdiep, Heerenveen
Cultbee Beetsterzwaag
Eerste Kamer der Staten Generaal, Den Haag
Heerenveen 'n Gouden Plak
Heerenveense Courant
Heerenveense Kunst Kring
It Fryske Gea
Landgoed Oranjewoud
Le Brocope, Oldeberkoop
LF2028, Leeuwarden
Merk Fryslân, Leeuwarden
NDC Mediagroep, Leeuwarden
Oranjewoud Festival
Parkhotel Tjaarda, Oranjewoud
Pieterpikzonen, Luinjeberd
Rotary Club Oranjewoud-Heerenveen
Staatsbosbeheer
Stichting FB Oranjewoud, Oranjewoud
Stichting Heerenveense School
Stichting Historisch Beetsterzwaag
Stichting Literaire Activiteiten Heerenveen
Uitgeverij Noordboek
Westerkerk Leeuwarden

Musea

CoBrA Museum voor Moderne Kunst, Amstelveen
Fries Museum, Leeuwarden
Groninger Museum, Groningen
Kunstmuseum Den Haag, Den Haag
Museum Arnhem, Arnhem
Museum Boijmans van Beuningen, Rotterdam
Museum Dr8888, Drachten
Museum Heerenveen, Heerenveen
Museum Helmantel, Westereinden
Museum Henriëtte Polak, Zutphen
Museum Maassluis
Museum MORE, Gorssel

Museum Opsterlân, Gorredijk
Museum STAAL, Almen
Singer Museum, Laren
Stedelijk Museum, Schiedam
Stichting Nobilis, centrum voor prentkunst, Fochteloo
Vlechtmuseum, Noordwolde

Galleries

Galerie de Vis, Harlingen
Galerie Hoogenbosch, Gorredijk
Galerie Koopmans, Eernewoude
Kunsthandel Guus Maris, Nieuw Vennep
Merchant House, Amsterdam
Prentwerk, Groningen
Trippemaal, Gersloot

Uitgeverijen

Bekking & Blitz, Amersfoort
Uitgeverij Bornmeer / Noordboek, Gorredijk
Uitgeverij Philip Elchers, Groningen

Onderwijs en zorginstellingen

Academie Minerva, Groningen
Ateliers Majeur, Heerenveen
Albertine Agnes School
Bornego College
CIOS Heerenveen / ALO Groningen
Futura
Luzac College
NHL Stenden
OBS Sevenwolden
Openbaar Lyceum Amersfoortse Berg
Rijksuniversiteit Groningen
Sevenaerschool
Universiteit Utrecht

+ vele kunstenaars en particuliere verzamelaars